

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Bruntále - pobočka v Krnově rozhodl samosoudkyní (jméno soudkyně) ve věci posuzovaného: [osobní údaje posuzovaného]

toho času v Psychiatrické nemocnici v [obec]

[ulice a číslo], [PSČ] [obec]

zastoupeného opatrovníkem pro řízení JUDr. [jméno] [příjmení],
advokátem

sídlem [adresa]

za účasti: [celé jméno účastníka], [datum narození]

bytem [adresa účastníka a posuzovaného]

o svéprávnost a opatrovnictví

takto:

- I. Svěprávnost [celé jméno posuzovaného], narozeného [datum], se omezuje na dobu 5 let tak, že od právní moci tohoto rozsudku není schopen samostatně činit žádná právní jednání kromě právních jednání v běžných záležitostech každodenního života a dále není schopen činit volební právo.
- II. Soud jmenuje [celé jméno posuzovaného], narozenému [datum], opatrovníkem [celé jméno účastníka], narozeného [datum], bytem [adresa účastníka a posuzovaného].
- III. Opatrovník je jako zákonný zástupce opatrovance oprávněn a povinen zastupovat ve všech právních jednáních kromě právních jednání v běžných záležitostech každodenního života.
- IV. Opatrovníku se ukládá, aby řádně vykonával své povinnosti a dbal pokynů soudu, zejména pak, aby soudu vždy 1x ročně do 30. 6. podal zprávu o finančních záležitostech opatrovance.

- V. Českému státu se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.
- VI. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- VII. O nákladech řízení státu bude dále rozhodnuto samostatným usnesením.

Odůvodnění:

1. Po podnětu Psychiatrické nemocnice v [obec] soud úředně zahájil příslušným usnesením ze dne 29. 1. 2018, č. j. 25 Nc 701/2018-10 řízení o svéprávnost a opatrovnictví posuzovaného [celé jméno posuzovaného], [datum narození].
2. Příslušným usnesením ustanovil ve věci znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a to [celé jméno znalkyně].
3. Znalec vyúčtoval znalečné jednak za provedení znaleckého posudku a jednak za výslech u dožádaného soudu a příslušnými usneseními mu bylo přiznáno znalečné celkem 8 400 Kč, které mu bude proplaceno z rozpočtových prostředků soudu.
4. Pokud jde o posuzovaného, k jednání se dostavil v doprovodu svého bratra, kdy se t. č. opakovaně nachází na léčení v Psychiatrické nemocnici v [obec] a jeho bratr [celé jméno účastníka] nevěděl, jak dlouho bude léčen. Shodně s bratrem uvedli, že posuzovaný má žádost o umístění do Domova důchodců v [obec], kde je veden na třetím místě v pořadníku.
5. Ohledně posuzovaného bylo zjištěno, že zcela nechápal význam tohoto řízení. Nepochopil v tomto smyslu ani otázku opatrovnictví do důsledků, kdy si přál, aby mu pomáhal řešit jeho věci jeho bratr [celé jméno účastníka], který mu pomáhá. Posuzovaný nedokázal vysvětlit otázku svéprávnosti.
6. Jeho bratr [celé jméno účastníka] potvrdil, že posuzovaný nepochopí zcela význam tohoto řízení. Souhlasil se závěry znaleckého posudku. Navrhoval posuzovaného a jeho bratra omezit ve svéprávnosti až na určité maximum, a to včetně volebního práva na dobu až 5 let. Byl ochoten mu vykonávat stálého opatrovníka.
7. Opatrovník pro řízení plně akceptoval procesní stanovisko [celé jméno účastníka] a také navrhoval omezit posuzovaného ve svéprávnosti až na dobu 5 let.
8. Soud zjistil tento skutkový stav věci:
9. Z výpovědi posuzovaného bylo zjištěno, že se cítí normálně, nic jej nebolí. Pokud jej odvezli z [obec] do Psychiatrické nemocnice v [obec], neví proč, je zde spokojený. Těší se, až bude bydlet v Domově důchodců v [obec]. Je gramotný, má však problémy se složitějším textem, kdy nerozumí právním věcem a různým smlouvám. Je svobodný a bezdětný. Rád luští křížovky a sleduje akční filmy. Má důchod asi přes 11 000 Kč. Nepracuje a nekoná brigády. K volbám nechodí a o politiku se nezajímá. V nemocnici má dva kamarády a jinak se radí se svým bratrem [celé jméno účastníka], kterému důvěřuje. Bydlí v jeho garsonce a platby se stará jeho bratr. Je nemajetný, nemovitosti nevlastní. Měl za to, že se dokáže o sebe postarat, zejména z hlediska hygieny, uklidí si, uvaří jednoduché jídlo. Také se dokáže vhodně obléci a obout. Umí si koupit základní nákup, kdy fakticky neznal cenu základních potravin. Věci okolního světa řeší za pomoci bratra. Ten mu dává také nějaké peníze a nestalo se, že by v minulosti s penězi nevyšel. Chodí normálně do společnosti. Nestalo se, že by mu někdo nabízel produkty s uzavřením smlouvy. Užívá léky od psychiatra, které mu dávkuje sestry. V minulosti pil pivo, měl však za to, že ve větší míře alkohol nepožíval. Kouří asi pět cigaret denně. Cigarety mu přiváží bratr, nebo si je koupí za kapesné. Bratrovi půjčil na koupi auta 80 000 Kč a peníze mu má bratr vrátit. Bratr jej navštěvuje, také mu přinese něco k jídlu. Dříve posuzovaný choval kanárky a nyní nemá doma žádné zvířátko. Dokáže ovládat mobil. Neměl žádné zvláštní přání.

10. Z výpovědi bratra posuzovaného [celé jméno účastníka] bylo zjištěno, že podle něj posuzovaný nedokáže být zcela soběstačný, kdy dříve mu do smrti jejich matky v r. 2015 pomáhala potřebné věci řešit jeho matka a takto jej také usměrňovala. Nedokáže hospodařit s penězi a s těmito vyjít. Ohledně jídla si pouze dokáže něco teplého ohřát. Pokud žila jeho matka, dle napsaného seznamu dokázal koupit základní potraviny. Používal k počtům také kalkulačku. Např. však nakoupil jinou věc, než byla v akci, která byla dražší. Pobírá starobní důchod asi 11 000 Kč měsíčně, se kterým mu pomáhá hospodařit, neboť by jej utratil. Dříve pobíral invalidní důchod asi 5 000 Kč měsíčně. Musí se mu pomáhat v otázce základní hygieny, úklidu a vhodné obuvi. Po smrti matky se o sebe nedostatečně staral. Pokud nevyšel se svým důchodem, vybíral peníze z banky. Peníze utrácel neúčelně a nezajímal se, kolik věci stojí. Např. nakupoval podle reklamy v časopise, kdy si zboží také objednal. Pokud bydlí v garsonce, kterou vlastní bratr, platí zde za služby částku 1 600 Kč měsíčně. Je zejména důvěřivý ve vztahu k cizím lidem. Po smrti jejich matky začal zvýšeně pít, např. dokázal za hodinu vypít dvě piva a tři vodky. Také více kouřil, např. jednu krabičku denně. V Psychiatrické léčebně požívá psychofarmaka, kde potřebuje přeléčení. Je schopen fungovat pouze pod určitým vedením. Pokud bude umístěn v Domově důchodců v [obec], musí mu zůstat z jeho důchodu zákonné minimum. Posuzovaný mu půjčil počátkem roku na koupi automobilu částku 80 000 Kč. Peníze mu vrátí podle finančních možností nejpozději do jednoho roku. Posuzovaný má t. č. na účtu úspory asi 90 000 Kč [celé jméno účastníka] je rozvedený a má jedno dospělé dítě. Pracuje jako konstruktér u určité firmy a má přítelkyni, se kterou vede společnou domácnost. Bydlí ve vlastním bytě 2+1. Vlastní os. automobil zn. Renault, r. výroby 2017, který stál 350 000 Kč a na tuto koupi automobilu mu posuzovaný půjčil shora uvedenou částku. Autem pomáhá také vozit posuzovaného, což činil i dříve. Posuzovanému nejde vysvětlit, že musí vyjít s určitými penězi na den. Pokud by byl po propuštění z nemocnice bez dozoru, mohl by peníze utrácet za alkohol a cigarety.

11. Ze zpráv Psychiatrické nemocnice v [obec] bylo zjištěno, že dříve u nich byl posuzovaný poprvé hospitalizován dobrovolně. Nejbližším příbuzným je jeho bratr [celé jméno účastníka], který má zájem vykonávat svému bratrovi funkci opatrovníka. Posuzovaný s ohledem na své onemocnění, které není jen přechodné, není schopen samostatného úsudku a rozhodování o běžných záležitostech každodenního života. Hospitalizace v nemocnici byla ukončena [datum], dále [datum], kdy byl přeložen do SZS [obec] ve [obec].

12. Ze zprávy SZS [obec] bylo ohledně posuzovaného zjištěno, že byl zde hospitalizovaný od 4. 1. do [datum] a poté propuštěný na Gerontopsychiatrické oddělení Psychiatrické nemocnice [obec].

13. Ze Seznamu prohlášení o určení opatrovníka [příjmení] komory ČR ve vztahu k posuzovanému bylo zjištěno, že se zde nevede žádná listina o určení opatrovníka.

14. Z internetového výpisu z katastru nemovitostí bylo ohledně posuzovaného zjištěno, že nevlastní žádné nemovitosti, ani jiná věcná práva.

15. Ze zprávy ČSSZ [obec] bylo ohledně posuzovaného zjištěno, že pobírá starobní důchod ve výši 11 116 Kč měsíčně.

16. Ze zprávy o pověsti Městského úřadu Krnov bylo ohledně [celé jméno účastníka] zjištěno, že nemá záznam za posledních pět let v evidenci přestupků.

17. Z výpisu evidence rejstříků trestů fyzických osob bylo ohledně [celé jméno účastníka] zjištěno, že zde nejsou žádné informace o jeho odsouzení.

18. Ze znaleckého posudku znalce [celé jméno znalkyně], zejména jeho závěrů, včetně výpovědi znalce u dožádaného soudu, ve které v podstatě potvrdil své závěry ze znaleckého posudku, bylo zjištěno, že šlo s posuzovaným v klidu komunikovat. Nezajímal se přitom o smysl vyšetření, byl důvěřivý. Jeho psychomotorické tempo bylo zpomalené. Myšlení bylo symplexní, zejména

neovlád abstrakta. Při vyšetřování byl brzy vyčerpaný a jeho pozornost klesala. Je orientován pouze na jednoduché potřeby a nemá zájem o okolní věci. Bylo zjištěno, že měl sklony k dlouhodobému požívání alkoholu ve škodlivém užívání (abstinence ve chráněných podmínkách bez odvykacího režimu). Má nedostačující obecné vědomosti. Posuzovaný žádal, aby mu jeho bratr [celé jméno účastníka] pomáhal řešit zejména úřední a peněžní věci. V Psychiatrické nemocnici v [obec] byl spokojený, kdy uváděl, že kouřil a hrál hry. Přál si být umístěný do Domova důchodců v [obec]. Půjčil svému bratrovi peníze na koupi automobilu, kdy si případně splátky nedomluvili. Dále posuzovaný uváděl, že upadl a nevěděl, proč byl v psychiatrické nemocnici. Blíže znalec zjistil, že posuzovaný byl od malicka opožděný ve vývoji, učil se špatně, propadl a neovlád zednické učiliště. Konal pouze pomocné práce. Až do roku 2015 žil s matkou, která se o něj starala a usměrňovala jej zejména v požívání alkoholu. Po smrti matky selhával, ve větší míře požíval alkohol, nedbal o svůj zevnějšek.

19. Dle závěrů znalce posuzovaný trpí vrozenou a trvalou duševní poruchou, která není léčebně ovlivnitelná, diagnostikována jako mentální subnorma až lehká mentální retardace a abusus alkoholu sekundární. Je u něj snižená schopnost právně jednat, kdy hrozí poškození jeho zájmu (má přitom snížené volní a rozpoznávací schopnosti). Z hlediska finančního hospodaření je u něj nebezpečné utrácení peněz za alkohol a kouření. Znalec doporučil nakládání posuzovaného s penězi a majetkem jednorázově max. do částky 500 Kč. Posuzovaný přitom rozezná peníze a orientačně zná jejich hodnotu. Je u něj reálné nebezpečí utrácení peněz, kdy všechny operace v majetkoprávní oblasti vyžadují dohled opatrovníka. Není schopen samostatně řešit různé smlouvy, úřední věci. Hrozí mu zejména neuvážené uzavření smlouvy. Není schopen samostatně řešit např. zdravotní věci. Není schopen dávat souhlas s diagnostickými a léčebnými opatřeními, kdy není kritický ke svému stavu. Není schopen řešit pracovní věci a rodinné právo. Je infantilní, jeho chování je primitivní a zkreslené. Není schopen činit pořízení pro případ smrti a činit volební právo. Pouze rámcově chápe smysl řízení a podobně porozumí vydanému rozhodnutí.

20. Při právním posuzování věci soud ve stručnosti vycházel z § 34 a násl. a dále § 55 a násl. zejména § 64 občanského zákoníku, ve věci svéprávnosti a omezení svéprávnosti a dále § 465 a násl. občanského zákoníku ve věci jmenování opatrovníka.

21. Zejména dle § 64 občanského zákoníku nelze člověka omezit ve svéprávnosti k právu samostatně právně jednat v běžných záležitostech každodenního života, kdy si například takto může člověk koupit určitou věc, pochutinu nebo pamlsek. Dle platného práva nelze člověka zcela omezit ve svéprávnosti.

22. Zejména dle § 59 odst. 1 občanského zákoníku platí, že soud může svéprávnost omezit v souvislosti s určitou záležitostí na dobu nutnou pro její vyřízení nebo na jinak určenou určitou dobu, nejdéle však na tři roky. Je-li zjevné, že se stav člověka v této době nezlepší, může soud svéprávnost omezit na dobu delší, nejdéle však na pět let.

23. Dle odst. 2 výše uvedeného zákonného ustanovení uplynutím doby omezení svéprávnosti právní účinky omezení zanikají. Zahájí se však v této době řízení o prodloužení doby omezení, trvají právní účinky původního rozhodnutí až do nového rozhodnutí, nejdéle však jeden rok.

24. Na základě provedeného podrobného dokazování, a to také znaleckého charakteru, soudu u posuzovaného [celé jméno posuzovaného], [datum narození] zjistil, že trpí vrozenou a trvalou duševní poruchou, která není vyléčitelná, konkrétně dle lékařské diagnózy nazvanou mentální subnorma až lehká mentální retardace a abusus alkoholu sekundární. Bylo zjištěno, že posuzovaný se volně pohybuje ve společnosti a tedy nepostačí mírnější prostředky práva, než je omezení svéprávnosti. I když jde o významný zásah do integrity člověka, na druhé straně ho důsledně ochrání v jeho právech a zájmech. Posuzovaný je lehce manipulovatelný a ovlivnitelný, potřebuje dopomoc v otázkách základní sebeobsluhy a vedením domácnosti. Pokud by žil zejména po smrti jeho matky, která zemřela v roce 2015, na svého syna dohlížela a pomáhala mu hospodařit, nebyl by posuzovaný dále schopen samostatné existence a žití. Toto se také po smrti

jeho matky ukázalo jako nereálné, kdy zůstal bydlet v garsonce ve vlastnictví jeho bratra. Začal utrácet peníze, kdy mu nestačil důchod, vybíral peníze z účtu, a to neúčelně. Dříve např. chodil nakupovat podle seznamu, který mu pořídila matka, a to pouze základní věci a potraviny. Bylo zjištěno, že neumí hospodařit ani po finanční stránce, nedokáže plánovat a těžko by vyšel s penězi na určitou dobu. Z tohoto pohledu potřebuje určité kapesné, neboť by peníze neúčelně utratil. Bylo také prokázáno, že po smrti jeho matky začal zvýšeně pít alkohol, více kouřil, nedbal o svůj zevnějšek a nedodržoval základní hygienu. Po sociální stránce vážně selhával. T. č. se léčí v psychiatrické nemocnici a má podanou žádost do Domova důchodců v [obec]. Nerozumí blíže otázkám okolního světa. Soud dále odkazuje na skutková zjištění shora. Zejména pokud by nebyl nad ním dohled ve finančním hospodaření, peníze by mohl utrácet, zejména za alkohol a cigarety. Pokud se nyní nachází v Psychiatrické nemocnici v [obec] a ev. se nacházel v SZZ [obec], byl pod určitým dohledem. Jeho osobnost je jednoduchá, kdy dokázal odpovídat na jednoduché otázky. Zcela nepochopil význam tohoto řízení vč. otázky opatrovnictví. Ve vztahu k bratrovi chápal, že mu tento má pomáhat. Z jeho duševního pohledu se cítí normálně a psychiatrické nemocnici se cítil spokojený, nevěděl, proč jej tam odvezli. Rád luští křížovky a dívá se na akční filmy. Je gramotný, svobodný a bezdětný. Po smrti jeho matky se o něj stará bratr [celé jméno účastníka], kterému důvěřuje. Soud vyhověl přání posuzovaného, aby mu byl stálým opatrovníkem jmenován jeho bratr, který mu pomáhá řešit jeho záležitosti. Pokud bratrovi půjčil na koupi auta 80 000 Kč, tento se mu zavázal peníze vrátit nejpozději do jednoho roku. Posuzovaný má kromě starobního důchodu, který činí kolem 11 000 Kč také účet, na kterém má 90 000 Kč a ze kterého vybíral peníze, pokud se svým důchodem nevyšel. Trpí lupénkou, nebylo zjištěno, že by užíval na tuto léky a na ně doplácel. V psychiatrické léčebně začal pobírat pod dohledem psychofarmaka. Pokud bydlí u svého bratra v garsonce, nemusí platit nájem, pouze poplatky za bydlení, které mu pomáhá řešit bratr. Potřebuje také dohled ohledně požívání teplého jídla, kdy fakticky si umí jídlo pouze ohřát. Pokud půjčil posuzovaný peníze svému bratrovi na koupi automobilu, bylo zjištěno, že s tímto jej bratr vozí a v minulosti také vozil. Bratr o něj jeví zájem, kdy upozorňoval na důvěřivost posuzovaného. Asi před dvěma lety, než začal pobírat posuzovaný starobní důchod, pobíral invalidní důchod kolem 5 000 Kč měsíčně. Posuzovaný nevlastní žádné nemovitosti.

25. Jeho bratr [celé jméno účastníka] pracuje jako konstruktér, bydlí ve vlastním bytě a má přítelkyni, se kterou společně nehospodáří, je bezúhonný.

26. Z těchto podstatných důvodů byl posuzovaný omezen ve svéprávnosti až na nejvyšší možnou míru, kromě běžných záležitostí každodenního života včetně volebního práva, kdy blíže tedy k volbám nechodí a politice nerozumí.

27. Pokud jde o stálého opatrovníka, kterým byl k přání posuzovaného tímto jmenován jeho bratr [celé jméno účastníka] který s touto funkcí plně souhlasil, bude opatrovance zastupovat ve všech právních jednáních, kromě právních jednání v běžných záležitostech každodenního života. Také třeba nemůže zastupovat opatrovance v právech vztahujících se přímo k jeho osobě, což je např. volební právo nebo pořízení pro případ smrti. V důležitých právních věcech a právních jednáních je případně potřebné obrátit se v tomto na soud potřebným návrhem. Povinností stálého opatrovníka ve vztahu k soudu bude tomuto podávat nejméně 1x do roka roční zprávy o opatrovanci, týkající se zejména jeho finančního hospodaření.

28. O nákladech řízení státu bylo rozhodnuto dle § 43 z. ř. s. tak, jak je uvedeno shora. Znalci [celé jméno znalkyně] bude celkově proplaceno znalečné z rozpočtových prostředků soudu ve výši 8 400 Kč. Dále má právo vyúčtovat opatrovník pro řízení, kterým je kvalifikovaně advokát, náklady právního zastoupení, které se takto zavázal vyúčtovat dodatečně písemně. Tyto mu budou přiznány samostatným usnesením a proplaceny z rozpočtových prostředků soudu. Soud neuznal za spravedlivé, aby tyto náklady řízení státu hradili účastníci, zejména posuzovaný, kteří situaci nijak nezavinili. Po příslušném podnětu naopak soud zahájil řízení v předmětné věci v souladu s ochranou práv a zájmů posuzovaného a také v souladu s občanským zákoníkem. Z těchto důvodů náklady řízení státu nadále ponese český stát.

29. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 23 z. ř. s. tak, jak je uvedeno shora, kdy soud neshledal okolnosti odůvodňující přiznání těchto nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to ke Krajskému soudu v Ostravě, prostřednictvím soudu podepsaného. Odvolání je třeba podat ve trojím vyhotovení.

Toto právo odvolání nemají ti, kdož se práva odvolání vzdali.

Bruntál 23. července 2018

(celé jméno soudkyně)
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: (celé jméno)